

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД ЗІ СПРАВ ЛЮДИНИ

Розробив Попов Костянтин

Студент 191 групи

КОЛИ І ЯК СТВОРЕНИЙ?

Європейський суд з прав людини - одна з інституцій Ради Європи, створена 21 січня 1959 року для контролю за дотриманням прав і свобод людини та громадянина, закріплених в Європейській конвенції з прав людини, ратифікованої 1953 року. Розташований у Страсбурзі (Франція).

На конференції Віденського саміту глав держав і урядів держав-членів Ради Європи у жовтні 1993 року було ухвалено рішення про створення нового Європейського суду з прав людини, який замінить колишню двоступеневу систему захисту прав та свобод. Реформований Суд як орган Ради Європи почав свою роботу 1 листопада 1998 року.

СКЛАД СУДУ

У статті 20 Конвенції визначається кількість суддів Суду, яка відповідає кількості Високих Договірних Сторін Конвенції. Судді повинні мати високі моральні якості, а також мати кваліфікацію, необхідну для призначення на високу судову посаду, чи бути юристами з визнаним авторитетом. Упродовж строку своїх повноважень судді не можуть займатися ніякою діяльністю, що є «несумісною з їхньою незалежністю, безсторонністю або вимогами виконання посадових обов'язків на постійній основі». Парламентська асамблея Ради Європи обирає суддів до Європейського суду строком на дев'ять років. З квітня 2010 року суддею Європейського суду з прав людини є Ганна Юдківська.

ЧИМ ЗАЙМАЄТЬСЯ?

Суд застосовує Європейську конвенцію з прав людини. Його завдання полягає в тому, щоб забезпечити дотримання державами прав і гарантій, які закріплені в Конвенції. Він робить це шляхом розгляду скарг, поданих фізичними особами, а іноді й державами. У тих випадках, коли він приходить до висновку про те, що держава-член порушила одне або декілька з цих прав і гарантій, суд виносить рішення. Судові рішення є обов'язковими: зацікавлені країни зобов'язані їх дотримуватися.

СТРУКТУРА СУДУ

Стаття 27 Конвенції передбачає створення в межах Суду трьох різних типів органів: комісій, палат і Великої палати.

Комісія, до складу якої входить три судді, може визнати неприйнятною або вилучити з реєстру справ індивідуальну заяву, якщо така ухвала може бути винесена без додаткового вивчення. Кожна така ухвала є остаточною і особа, що звернулась із заявою, не може вимагати її перегляду.

В палатах, на другому рівні організаційної структури Суду, здійснюється більша частина його роботи. До складу палат входять сім суддів, включаючи й члена палати за посадою — суддю, якого було обрано від зацікавленої держави-учасниці, або особу, яка призначається для участі в засіданнях в разі відсутності такого судді.

Окрім створення комісій, палата приймає ухвали щодо прийнятності та суті міждержавних і індивідуальних заяв, які не були визнані неприйнятними у комісіях. Як правило, палата приймає рішення щодо прийнятності окремо від рішення по суті.

Велика палата — третій рівень, на якому здійснюється робота Суду. До складу Великої палати входять сімнадцять суддів. Окрім члена Великої палати за посадою, до складу Великої палати входять Голова Суду, заступники Голови, голови палат та інші судді, які визначаються відповідно до регламенту Суду.

ХТО МАЄ ПРАВО НА ПОДАЧУ ЗВЕРНЕННЯ?

Заява може бути подана будь-якою особою: фізичною, юридичною, об'єднанням громадян. Заявником може бути як дорослий так і дитина. Треба також зазначити, що заявником, згідно зі статтею 34 Конвенції, є той, чиї права порушено. Відповідно, саме цю особу потрібно зазначити заявником у листах до суду та формулярі заяви, навіть якщо йдеться про неповнолітнього чи недієздатного. Винятком з цього правила є випадки, коли людина помирає, а її родичі скаржаться на порушення права померлого на життя та пов'язані з цим інші права. Заявником у таких справах виступають, як правило, близькі родичі. Крім того, заявник має довести, що порушення вже відбулося чи відбувається в момент подачі заяви.

НА ЯКІЙ МОВІ ПОДАВАТИ ЗВЕРНЕННЯ?

Офіційними мовами Суду є англійська та французька, але за бажанням Ви можете звертатися до Секретаріату Суду офіційною мовою однієї з держав, що ратифікували Конвенцію. На початковій стадії провадження Суд може також листуватися з Вами цією мовою. Проте, якщо Суд не визнає заяву неприйнятною на основі надісланих документів, а вирішить запропонувати Уряду висловити свою позицію щодо скарг заявника, Суд вестиме листування англійською чи французькою мовами, а Ви чи Ваш представник, за загальним правилом, повинні будете надсилати подальші зауваження англійською чи французькою мовами.

ЗМІСТ ЗАЯВИ.

Згідно з положеннями правила 47 Регламенту Суду, в заяві необхідно:

а) навести стислий виклад фактів, щодо яких Ви скаржитися, та суть Ваших скарг; **б)** зазначити права, гарантовані Конвенцією або протоколами до неї, які, на Вашу думку, були порушені; **в)** назвати національні засоби юридичного захисту, якими Ви скористалися; **г)** навести перелік рішень судів (або інших державних органів) у справі, із зазначенням дати кожного рішення та органу, який його виніс, а також коротку інформацію про зміст цього рішення. До листа необхідно додати копії самих рішень (Суд не повертає надіслані йому документи, тому необхідно надсилати виключно копії, а не оригінали).

Правило 45 Регламенту Суду вимагає, щоб заява була підписана Вами як заявником, або Вашим представником. Якщо Ви не бажаєте розкривати свою особу, Ви маєте про це зазначити в заяві до Суду та викласти причини на виправдання такого відступу від загального правила гласності провадження в Суді. У виняткових і виправданих випадках Голова Палати Суду може надати дозвіл на анонімність.

ЯКІ ПРАВА ОХОРОНЯЮТЬСЯ У ВІДПОВІДНОСТІ З КОНВЕНЦІЄЮ ТА ПРОТОКОЛАМИ ДО НЕЇ?

право на життя;

- право на свободу та особисту недоторканність;
- право на справедливий судовий розгляд у цивільних і кримінальних справах;
- право на повагу приватного та сімейного життя;
- право на свободу вираження поглядів;
- право на свободу думки, совісті і релігії;
- право на ефективний засіб правового захисту;
- право на мирне користування власністю;
- право голосувати і виставляти свою кандидатуру на виборах.

ЩО ЗАБОРОНЯЄ КОНВЕНЦІЯ ТА ПРОТОКОЛИ ДО НЕЇ?

- катування, тортури і нелюдське, або принижуюче гідність поводження чи покарання;
- рабство та примусова праця;
- безпідставні та незаконні затримання;
- дискримінація у здійсненні прав і свобод, закріплених в Конвенції;
- висилка будь-якою з держав своїх власних громадян або відмова їм у в'їзді;
- смертна кара;
- колективна висилка іноземців.

РІШЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

За кількістю скарг, переданих суддівським складам, на душу населення, перші місця станом на 2013 р.

займають Сербія Чорногорія Хорватія Молдова та Україна. Останні місця займають Іспанія Данія Велика Британія Ірландія. За статистикою за 1959—2010 роки, 96 % поданих до Суду скарг були визнані неприйнятними. З інших 4 %, за якими було винесено рішення по суті справи, в 83 % випадків суд угледів порушення конвенції або її протоколів. У 2016 році Європейський суд з прав людини ухвалив 39 рішень за скаргами проти України. Для порівняння у 2007 – 108; 2010 – 109; 2013 – 69.

АДРЕСА

◆ **European Court of Human Rights**

◆ **Council of Europe**

◆ **67075 Strasbourg-Cedex**

◆ **FRANCE**

◆ **Fax: +33 (0)3 88 41 27 30.**

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
CONSEIL DE L'EUROPE / EUROPEAN COUNCIL

EPA/UPG

КІНЕЦЬ